

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTES
ZINĀTNES PADOMES LĒMUMS

Jelgavā

2020. gada 29. aprīlī

Nr. 20-12

*Par pēcdoktorantūras pētniecības projekta
zinātniskās atskaites apstiprināšanu*

Attālināti noklausoties un apspriežot pētnieces Līgas Proškinas pēcdoktorantūras pētniecības projekta “*Lopbarībā izmantojamo pākšaugu bioekonomiskās efektivitātes novērtējums*” (Nr.1.1.1.2/VIAA/1/16/181) īstenošanas zinātnisko atskaiti par laika posmu no 2019. gada 1. oktobra līdz 2020. gada 31. martam,

LLU Zinātnes padome nolemj:

apstiprināt pēcdoktorantūras pētniecības projekta “*Lopbarībā izmantojamo pākšaugu bioekonomiskās efektivitātes novērtējums*” (Nr.1.1.1.2/VIAA/1/16/181) īstenošanas zinātnisko atskaiti (pielikumā).

Zinātnes padomes priekšsēde

Irina Arhipova

Zinātnes padomes sekretāre

Ausma Markevica

Pielikums:
LLU Zinātnes padomes attālinātās balsošanas
2020. gada 29.aprīļa lēmumam Nr.20-12

Pēcdoktorantūras pētniecības projekta
“Lopbarībā izmantojamo pākšaugu bioekonomiskās efektivitātes novērtējums”
(Nr.1.1.1.2/VIAA/1/16/181)*

pētnieces Līgas Proškinas zinātniskā atskaite

par laika posmu no 2019. gada 1. oktobra līdz 2020. gada 31. martam

Projekta mērķis – uzlabot lauksaimniecības nozares ražošanas ekonomisko efektivitāti izmantojot lopbarībā vietējās izcelsmes pākšaugus un ekonomiskajā aspektā novērtēt importēto lopbarības līdzekļu aizstāšanas iespējas ar pākšaugiem.

Projekta īstenošanas laika grafiks

Darbība	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads
1. Projekta vadīšana un koordinēšana	✓	✓	✓	✓
2. Projekta mērķa un sagaidāmo rezultātu sasniegšanas nodrošināšana (Projekta progress (vidusposma) un gala ziņojums)			✓	✓
3. Regulāra komunikācija	✓	✓	✓	✓
4. Pētnieciskās daļas īstenošana: Informācijas apkopošana un analīze.	✓	✓	✓	✓
5. Pētnieciskās daļas īstenošana: Pākšaugu audzēšanas un izmantošanas lopkopībā ekonomiskais izvērtējums, balstoties uz LLU īstenoto fundamentālo pētījumu rezultātiem.		✓	✓	✓
6. Pētnieciskās daļas īstenošanas: Briežu ēdināšanas izmēģinājumu veikšana, lai novērtētu vietējo pākšaugu ekonomisko efektivitāti briežkopībā.		✓	✓	✓
7. Pētījuma rezultātu izplatīšana un sabiedrības informēšana			✓	✓
8. Rezultātu izplatīšana zinātnes un akadēmiskajās aprindās, dalība konferencē		✓	✓	✓
9. Rezultātu izplatīšana zinātnes un akadēmiskajās aprindās, zinātniskās publikācijas.		✓	✓	✓
10. Rezultātu izplatīšana ražotājiem un nozares organizācijām			✓	✓
11. Rezultātu izplatīšana un plašu sabiedrības aprindu informēšana	✓	✓	✓	✓
12. Mobilitāte un tīklošanās: Mobilitāte sadarbības institūcija			✓	✓
13. Mobilitāte un tīklošanās: Esošās lauksaimniecības dzīvnieku turešanas un ēdināšanas tehnoloģijām izpēte saimniecībās	✓	✓	✓	✓

Projekta aktivitātes:

1. Projekta administrēšanas aktivitātes (1.-3.darbība)
2. Pētnieciskās aktivitātes (4.-6. darbība)
3. Rezultātu izplatīšana (7.-11. darbība)
4. Mobilitātes aktivitātes (12.-13. darbība)

* Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā" 1.1.1.2. pasākums "Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts". Līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds.

Projektā paveiktais

Projekta administrēšanas aktivitātes

1.darbība “Projekta vadīšana un koordinēšana”

Turpinās projekta vadīšana un koordinēšana atbilstoši šajā posmā paredzētajiem uzdevumiem, kā arī uzraudzīta projekta rezultātu un finansiālo mērķu sasniegšana attiecībā uz katru projekta mēnesi. Atbilstoši projekta laika grafikam, tiek plānoti nākamā posma uzdevumi un finanšu plūsma. Plānotās vadīšanas aktivitātes saistītas ar mobilitātes pasākumu organizēšanu, notiek konsultēšanās ar uzņemošo izglītības un zinātnes institūciju – Vytautas Magnusa universitāti (bij. Aleksandra Stulginska universitāte) par mobilitātes perioda atlikšanu sakarā ar ārkārtējās situācijas izsludināšanu.

2. darbība “Projekta progresā (vidusposmā) un gala ziņojums”

Noslēguma ziņojumu plānots sagatavot noslēguma ceturksnī.

3.darbība “Regulāra komunikācija”

Ziņojumi par komunikāciju atbilstoši laika grafikam reizi pusgadā tiek pievienoti VIAA iesniegtajam maksājuma pieprasījumam.

Pētnieciskās aktivitātes

4.darbība “Pētnieciskās daļas īstenošana: Informācijas apkopošana un analīze”

Aktivitāte noslēgusies. Aktivitātes ziņojums tika iesniegts VIAA.

5. darbība “Pākšaugu audzēšanas un izmantošanas lopkopībā ekonomiskais izvērtējums, balstoties uz LLU īstenoto fundamentālo pētījumu rezultātiem”

Tiek īstenota esošo pētījumu izpēte, kas veikta LLU un tās struktūrvienībās. Pašlaik ir sagatavotas uz esošo pētījumu bāzes publikācija, par kuru saņemtas recenzentu norādes publikācijas pilnveidošanai. Tiek turpināts darbs pie īstenoto projektu analīzes, aktivitātes ietvaros sadarbībā ar AREI pētnieci S.Ceriņu ir sagatavota publikācija zinātniski praktiskajai konferencē "Līdzsvarota lauksaimniecība 2020".

Informācija par kopsavilkuma publikāciju pieejama Līdzsvarota lauksaimniecība: zinātniski praktiskās konferences tēzes, Jelgava, Latvija, 20.febr., 2020 / Latvijas Lauksaimniecības universitāte. Lauksaimniecības fakultāte. Latvijas Agronomu biedrība. Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija Jelgava, 2020. URL:
https://llufb.llu.lv/conference/lidzsvar_lauksaim/2020/Tezes_lidzsvarota-lauksaimnieciba2020_LLUF.pdf (57.lpp.)

6.darbība “Pētnieciskās daļas īstenošanas: Briežu ēdināšanas izmēģinājumu veikšana, lai novērtētu vietējo pākšaugu ekonomisko efektivitāti briežkopībā”

Pārskata periodā aktivitāte ir noslēgusies, ir sagatavots un iesniegts VIAA ziņojums par pētījuma īstenošanas gaitu un nozīmīgākajiem rezultātiem.

* Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā" 1.1.1.2. pasākums "Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts". Līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds.

Rezultātu izplatīšanas aktivitātes**8. darbība “Rezultātu izplatīšana zinātnes un akadēmiskajās aprindās, dalība konferencē”**

1. Dalība zinātniskajā seminārā „Ražas svētki Vecauce-2019: Gaidot starptautisko zinātnes vērtējumu” ar stenda referātu “Briežu gaļas kvalitāte kā briežkopības konkurētspējas faktors”. 07.11.2019. Stenda referāts Nr.16. Programma: https://llufb.llu.lv/conference/LLU-Vecauce/2019/LLU_Razas_svetki_Vecauce_2019.pdf
2. Dalība zinātniski praktiskajā konferencē "Līdzsvarota lauksaimniecība 2020" 20.02.2020. Jelgava, Latvija ar stenda referātu "Lopbarības pākšaugu sēklu izēdināšanas ekonomiskā efektivitāte briežkopībā".

9. darbība “Rezultātu izplatīšana zinātnes un akadēmiskajās aprindās, zinātniskās publikācijas”

1. Ir publicēta Kopsavilkuma publikācija konferencē - "Lopbarības pākšaugu sēklu izēdināšanas ekonomiskā efektivitāte briežkopībā" autori Līga Proškina, Sallija Ceriņa // Līdzsvarota lauksaimniecība 2020: zinātniski praktiskās konferences tēzes, Jelgava, Latvija, 20.febr., 2020 / Latvijas Lauksaimniecības universitāte. Lauksaimniecības fakultāte. Latvijas Agronomu biedrība. Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija Jelgava, 2020. Pieejama tiešsaistē https://llufb.llu.lv/conference/lidzsvar_lauksaim/2020/Tezes_lidzsvarota-lauksaimnieciba2020_LLU_LF.pdf (56.lpp.).
2. Pieņemts publicēšanai pilna teksta manuskripts "Lopbarības pākšaugu sēklu izēdināšanas ekonomiskā efektivitāte briežkopībā" / Līga Proškina, Sallija Ceriņa // Līdzsvarota lauksaimniecība 2020: zinātniski praktiskās konferences raksti, Jelgava, Latvija, Latvijas Lauksaimniecības universitāte. Lauksaimniecības fakultāte. Latvijas Agronomu biedrība. Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija (iesniegts 31.03.2020.)
3. Pieņemts publicēšanai pilna teksta manuskripts "MARKET POSITION OF NON-TRADITIONAL AGRICULTURAL PRODUCTS" Proškina Līga, Pilvere Irina, International Scientific Conference “Economic Science for Rural Development 2020” (ESRD) (iesniegts 02.03.2020.)

10. darbība “Rezultātu izplatīšana ražotājiem un nozares organizācijām”

1. 22.-26.10.2019. informatīva lekcija Jauno Zemnieku kluba organizētajā pasākumā “Solis 2019”, tādejādi nodrošinot zināšanu izplatīšanu jaunākās paaudzes nozares profesionāļiem.

11. darbība “Rezultātu izplatīšana un plašu sabiedrības aprindu informēšana”

1. Populārzinātniska publikācija ziņu portālā www.la.lv "Iespēja zemniekam? LLU tapis interesants pētījums par zirņiem briežu ēdienkartē", 19.02.2020. Pilns teksts pieejams: <https://laukos.la.lv/zirni-pelnijusi-vietu-ari-briezu-edienkarte-llu-tapis-interesants-petijums?fbclid=IwAR1Mcc0gu2qAHBqSuZNNQCILo5EIqWeLrxNH9z1ucctCV3Za8ifwEt88NaI>
2. Publikācija "Pākšaugi staltbriežu ēdināšanā" (žurnālā "Saimnieks" 2020. gada marta numurā, 118.-120.lpp.).

* Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā" 1.1.1.2. pasākums "Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts". Līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds.

Mobilitāte un tīklošanās aktivitātes

12.darbība “Mobilitāte un tīklošanās: Mobilitāte sadarbības institūcijā”

Pamatojoties uz COVID-19 pandēmijas izraisīto ārkārtējo stāvokli, ir atlikta mobilitātes aktivitāte klātienē sadarbības institūcijā Lietuvā, tomēr norisinās aktīva attālināta komunikācija un darbs pie kopīgas zinātniskās publikācijas sagatavošanas. Publikāciju plānots sagatavot un iesniegt zinātniskajam žurnālam "Scientific Journal of Warsaw University of Life Science" līdz šī gada jūnijam.

Ir pabeigts angļu valodas kurss (*Intermediate* līmenis) profesionālo iemaņu pilnveidošanai un kvalifikācijas paaugstināšanai. Ir uzsāktas nākamā līmeņa angļu valodas apmācības kurss, bet, pamatojoties uz ārkārtējo situāciju, uz laiku angļu valodas klātienes apmācība ir pārtraukta. Plānots turpināt kursa apguvi pēc situācijas normalizēšanās.

13.darbība “Esošās lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas un ēdināšanas tehnoloģijām izpēte saimniecībās”

Šajā periodā apmeklētas divas briežkopības saimniecības briežu dārzs "Annas dzirnavas" un "Mežsētas" un piena lopkopības saimniecības - z/s Dravnieki, z/s "Madaras".

Nākamajā periodā ir paredzēts apmeklēt divas briežkopības saimniecības - SIA "Dunduru pļavas", SIA "Zemitāni" un SIA "Mazsālijas".

Mobilitātes ietvaros ar sadarbības institūcijas V.Magnusa universitātes pārstāvjiem šajā periodā tika saskaņotas 6 lopkopības saimniecību apmeklējums Lietuvā, kas ārkārtējās situācijas dēļ tiek atlikts.

Īstenošanas problēmas

Mobilitāte

Līdz ar valstī izsludināto ārkārtējo situāciju, ir konstatēts mobilitātes īstenošanas risks. Aprīlī tika plānots īstenot mobilitāti pie sadarbības partnera Vitauta Magnusa Universitātē (Lietuva). Sadarbībā ar Vitauta Magnusa Universitāti bija paredzēts apmeklēt 6 pētījumu saimniecības, kurās bija plānota dzīvnieku turēšanas un ēdināšanas tehnoloģiju izpēte un kopīga zinātniskās publikācijas sagatavošana.

Darbs pie kopīgās publikācijas sagatavošanas šobrīd notiek attālināti, taču tā kā mobilitāte nenotika, tika pārtraukts sadarbības līguma parakstīšanas process.

Lai sasniegtu plānoto īstenošanas rezultātu, pēcdoktorante redz iespēju apmeklēt līdzvērtīgas saimniecības Latvijā, vai situācijai normalizējoties, apmeklēt paredzētās saimniecības Lietuvā augustā-oktobrī. Taču problēma pastāv apstākļi, ka netiks īstenota pētniecības pieteikumā plānotā sadarbība ar konkrēto sadarbības partneri (netiks noslēgts sadarbības līgums), jo vasarā mobilitāti visdrīzāk nebūs iespējams īstenot (jo universitātēs ir atvaļinājumu laiks).

Konferences un raksti

Ir sagatavoti un iesniegti četri manuskripti konferenču zinātnisko rakstu izdevumiem. Taču līdz ar ārkārtējās situācijas izsludināšanu konferences tika atceltas (Igaunijā) un pārceltas uz nenoteiktu laiku

* Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā" 1.1.1.2. pasākums "Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts". Līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds.

(Lietuvā, Latvijā un Bulgārijā), kurās ir iesniegtas zinātniskās publikācijas. Ja konferenču rīkotāji pieņems lēmumu turpināt izskatīt, rediģēt un publicēt zinātniskos rakstus (un tas tiks īstenots līdz 31.10.2020., kad noslēdzas pētniecības pieteikuma īstenošana (kaut arī konferences klātienē nenotiks), tad šī rezultāta rādītāja sasniegšana netiks kavēta.

Latvijā paredzētajā konferencē *ESRD 2020* ir paredzēta attālināta dalība, kā arī konferences izdevuma publicēšana. Bulgārijas konferences norises laiks ir no 02.07.2020, par šo konferenci vēl nav informācijas par pārceļšanu. Igaunijā un Lietuvā konferences ir atceltas.

Kopumā rezultatīvo rādītāju sasniegšanu tas ietekmē daļēji, jo paredzētais konferenču skaits jau ir sasniegts, savukārt manuskriptu publicēšana ir iespējama arī bez konferences norises.

Informatīvie semināri vidējās izglītības iestādēs

Aprīlī tika plānota pēdējā no pieteikumā paredzētajām četrām vizītēm kādā no Latvijas skolā (pētījuma rezultātu izplatīšana, jauniešu intereses radīšana un piesaistīšana zinātnei). Pēcdoktorante plāno īstenot šo vizīti, tiklīdz tas būs iespējams, paredzot, ka, nepieciešamības gadījumā, vizīti varēs īstenot arī septembra vai oktobra mēnesī.

Līdzvērtīgas lekcijas ar mērķi informēt studējošos par pētniecības procesu, informēt par projekta aktivitātēm un šo aktivitāšu praktisko pielietojumu ražošanā, kā arī radīt jauniešos interesi par pētniecību, tika īstenotas LLU Lauksaimniecības programmas 1. kursa studentiem 2018. un 2019. gada rudenī. Tomēr, ņemot vērā, ka lekcijas tika nolasītas jau augstskolā studējošiem, tās rezultatīvajos rādītājos netika iekļautas.

* Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt Latvijas zinātnisko institūciju pētniecisko un inovatīvo kapacitāti un spēju piesaistīt ārējo finansējumu, ieguldot cilvēkresursos un infrastruktūrā" 1.1.1.2. pasākums "Pēcdoktorantūras pētniecības atbalsts". Līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds.